

รายงานการประเมินผลตัวชี้วัดจำนวนประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรม การปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1. หลักการ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยกรมการศาสนา ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 โดยเป็นแผนระดับที่ 3 ที่มีตัวชี้วัด ผลผลิต และผลลัพธ์ เป็นรูปธรรมและสอดคล้องต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมตามเป้าหมายของแผน คือ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีตัวชี้วัดที่ถ่ายทอดจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม คือ จำนวนประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565 โดยสำรวจการปฏิบัติตนใน 6 ด้าน คือ (1) ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (2) ด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณ (3) ด้านการให้อภัย (4) ด้านความพอเพียง (5) ด้านความมีวินัย และ (6) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จากรายงานผลการสำรวจ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปี พ.ศ. 2565 พบว่าคนไทยมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตนทั้ง 6 ด้าน อยู่ที่ร้อยละ 90.18

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาและประเมินผลตัวชี้วัดประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม มีทัศนคติ และค่านิยมที่มีจิตสาธารณะ และการประพฤติตนตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม

2.2 เพื่อนำผลการศึกษามาจัดทำข้อมูลเชิงคุณภาพและนำไปใช้ในการรายงานผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่เป็นรูปธรรม และสอดคล้องต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

2.3 เพื่อนำผลการศึกษามากำหนดแนวทางการพัฒนาปรับปรุงตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

3. เครื่องมือการสำรวจ

เครื่องมือการสำรวจปรับปรุงและพัฒนาจากแบบสอบถามที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นฐาน เพื่อการเปรียบเทียบผลการสำรวจอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมเชิงเนื้อหาในประเด็นที่จะประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 24 ข้อ ครอบคลุมคุณธรรมจริยธรรม 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (2) ด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณ (3) ด้านการให้อภัย (4) ด้านความพอเพียง (5) ด้านความมีวินัย และ (6) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ผู้ตอบประเมินว่าข้อคำถามในแต่ละข้อตรงกับพฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนในระดับใด โดยวัดมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนน เป็น 5 ระดับ ตามระดับการปฏิบัติ ตั้งแต่ ทุกครั้งที่มีโอกาส=5 ส่วนใหญ่=4 บางครั้ง=3 น้อยครั้ง=2 ไม่ทำเลย=1

หมายเหตุ: 1. การมีพฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม หมายถึง การที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความ
คิดเห็นสะท้อนการมีพฤติกรรมหรือกิจกรรมโดยเลือกตอบทุกครั้งที่มีโอกาสและส่วนใหญ่

2. เกณฑ์แปลความ

1.00 - 1.80	1.81 - 2.60	2.61 - 3.40	3.41 - 4.20	4.21 - 5.00
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	ดี	ดีมาก

4. สรุปผลการสำรวจปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กลุ่มตัวอย่าง ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปที่ตอบแบบสำรวจ จำนวน 18,465 คน ครอบคลุม 76 จังหวัด ใน 4 ภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

สรุปผลการสำรวจ ประชาชนอายุ 13 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม ในภาพรวม 6 ด้าน **อยู่ที่ร้อยละ 92.06** เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม ด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณ มากที่สุด ร้อยละ 93.29 รองลงมา คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ร้อยละ 93.13 ด้านความมีวินัย ร้อยละ 92.59 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ 92.44 ด้านการให้อภัย ร้อยละ 91.24 และด้านพอเพียง ร้อยละ 89.66 ตามลำดับ

ประเด็นคุณธรรม	พฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. การช่วยเหลือผู้อื่น	1) ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น	16,411	88.88
	2) เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา	17,274	93.55
	3) ให้ความช่วยเหลือเมื่อพบผู้ที่ต้องเผชิญภาวะวิกฤต/ประสบภัย	17,536	94.97
	4) สละเวลาส่วนตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวม	17,568	95.14
ค่าเฉลี่ยรายด้าน		17,197	93.13
2. การตอบแทนผู้มีพระคุณ	1) ตอบแทนบุญคุณพ่อแม่/ผู้ปกครอง	17,255	93.45
	2) เชื้อพังกำสั่งสอนของพ่อแม่/ผู้ใหญ่/ครูอาจารย์	17,338	93.90
	3) แสดงความใส่ใจและให้ความช่วยเหลือตอบแทนสิ่งที่เขาเคยทำดีต่อเรา	17,134	92.79
	4) กตัญญูและหาโอกาสตอบแทนต่อผู้ที่มีพระคุณอยู่เสมอ	17,180	93.04
ค่าเฉลี่ยรายด้าน		17,209	93.29
3. การให้อภัย	1) ยอมรับผิดและขอโทษในความผิดที่ทำ	17,209	93.20
	2) พยายามระงับความโกรธเมื่อถูกผู้อื่นกระทำไม่ดี	16,428	88.97
	3) เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	17,221	93.26
	4) เมื่อรู้สึกโกรธ จะใช้กระบวนการการให้อภัย เพื่อลดความเครียดและสร้างคุณค่าให้กับตนเอง	16,533	89.54
ค่าเฉลี่ยรายด้าน		16,848	91.24
4. ความพอเพียง	1) มีการใช้จ่ายเงินคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย	15,424	83.53
	2) มีสติและความรอบคอบในการดำเนินชีวิต	16,837	91.18
	3) คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นก่อนตัดสินใจทำอะไร	16,981	91.96
	4) มีความพร้อม เปิดรับข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	16,979	91.95
ค่าเฉลี่ยรายด้าน		16,555	89.66
5. ความมีวินัย	1) ปฏิบัติตามกฎ/กติกา/ระเบียบ/ข้อบังคับ/กฎหมาย	17,173	93.00
	2) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง	17,242	93.38
	3) สามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำของตนเองไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น	17,033	92.24
	4) มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตรงต่อเวลา เสียสละอดทน ขยันหมั่นเพียร และยอมรับผลการกระทำของตน	16,938	91.73
ค่าเฉลี่ยรายด้าน		17,097	92.59

ประเด็นคุณธรรม	พฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม	จำนวน	ร้อยละ
6. ความซื่อสัตย์สุจริต	1) ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง เกรงกลัวต่อการกระทำผิด	17,131	92.78
	2) ไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอมและต่อต้านการกระทำผิด	16,806	91.02
	3) ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับและติดสินบนใคร	17,260	93.47
	4) การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสม หรือสิ่งผิดกฎหมาย	17,078	92.49
ค่าเฉลี่ยรายด้าน		17,069	92.44
ค่าเฉลี่ยภาพรวม		16,999	92.06

หมายเหตุ: การมีพฤติกรรมหรือกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม หมายถึง การที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นสะท้อนการมีพฤติกรรมหรือกิจกรรมโดยเลือกตอบทุกครั้งที่มีโอกาสและส่วนใหญ่

5. ผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

สรุปผลการประเมินตามตัวชี้วัดร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2567 ไม่ได้ตามเกณฑ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี แต่มีแนวโน้มสถานะปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น ประกอบกับประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับที่มากที่สุดอยู่แล้ว การจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จึงเป็นเรื่องที่ทำหาย ดังนั้น จึงควรต้องมีการรักษาสถานะนี้ไว้ร่วมกับการพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมายในปีต่อไป โดยพิจารณาให้ความสำคัญในด้านที่มีการปฏิบัติตนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการให้อภัย และด้านพอเพียง

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตัวชี้วัดร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ปี พ.ศ. 2566 - 2567

ปีงบประมาณ	ผลการดำเนินงาน	ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการฯ	
		ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย
พ.ศ. 2566	91.07	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565	เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.90
พ.ศ. 2567	92.06		ไม่ถึงเกณฑ์ ร้อยละ 5 ต่อปี

กิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม	ผลการดำเนินงาน (ร้อยละ)		เพิ่มขึ้น/ลดลง (หน่วย)	ร้อยละของการเพิ่ม/ลด
	ปี พ.ศ. 2566	ปี พ.ศ. 2567		
การช่วยเหลือผู้อื่น	87.98	93.13	5.15	4.53
การตอบแทนผู้มีพระคุณ	93.45	93.29	-0.16	(0.15)
การให้อภัย	91.59	91.24	-0.35	(0.32)
ความพอเพียง	89.61	89.66	0.05	0.04
ความมีวินัย	92.01	92.59	0.58	0.53
ความซื่อสัตย์สุจริต	91.77	92.44	0.67	0.61
ภาพรวม 6 ด้าน	91.07	92.06	0.99	0.90